УДК 619:619.616-036.4:615.273:636.7

ВПЛИВ ТОКСОКАРОЗНОЇ ІНВАЗІЇ НА МОРФОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ СОБАК

В. С. Саід, аспірант, *В. В. Стибель*, д. вет. н., *Б. В. Гутий*, д. вет. н., *О. Б. Прийма*, к. вет. н.
vstybel@ukr.net

Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С. З. Ґжицького, м. Львів, Україна

Серед інвазійних хвороб собак найпоширенішими на території нашої країни та за її межами є шлунково-кишкові гельмінтози, серед яких провідне місце займає токсокароз — нематодозна інвазія з підряду *Ascaridata*. За останнє десятиліття, у зв'язку з прогресивним зростанням чисельності собак, безконтрольним утриманням їх і масовим забрудненням навколишнього середовища інвазійним матеріалом — фекаліями, це захворювання стало серйозною медико-соціальною проблемою для багатьох країн світу, зокрема й України.

Метою досліджень було вивчення впливу токсокарозної інвазії на морфологічні показники крові собак. Для досліду було підібрано дванадцять собак 2–4-місячного віку, із них шість дослідних — після експериментального зараження збудником токсокарозу та шість контрольних — клінічно здорових собак. Зараження тварин інвазійними яйцями проводили індивідуально, перорально за допомогою металевого зонда.

За результатами дослідження еритроцитів встановлено, що їхня кількість у крові контрольних тварин в середньому становила 8,19±0,78 Т/л. Морфологічні показники крові інвазованих токсокарозом тварин вказують на зниження кількості еритроцитів на 7-у і 14-ту добу, відповідно, на 4,5 і 20,1 % порівняно з контролем. У собак на 28-му добу досліду їх було вірогідно ($P<0,01$) менше від показника контролю на 44,0 %.

Поряд зі зниженням кількості еритроцитів реєстрували вірогідне зменшення вмісту гемоглобіну у крові собак, експериментально інвазованих токсокарозом. На 7-у добу після інвазії вміст гемоглобіну крові становив 64,2±0,8 проти 74,1±1,4 г/л у контролі. На 14-у добу досліду його вміст зменшувався на 29,4 %. На 28-у добу в інвазованих токсокарозом собак вміст гемоглобіну був на 35,4 % ($P<0,001$) нижчим порівняно з показником контролю.

У крові собак, експериментально інвазованих токсокарозом, спостерігався значний лейкоцитоз. При ураженні тварин максимальну кількість лейкоцитів у крові встановлено на 14-у, 21-у і 28-у доби — відповідно, на 24,5 % ($P<0,05$), 27,1 % ($P<0,01$) та 32,2 % ($P<0,001$) вище від контролю. На нашу думку, це може бути обумовлене розвитком запального процесу в організмі дослідних тварин.

Зміни морфологічних показників інвазованих собак вказують на вплив продуктів життєдіяльності личинок токсокар на кровотворну систему. Підвищення лейкоцитів свідчить про посилення лейкопоетичної функції кісткового мозку, лімфатичних вузлів, селезінки, спричиненого продуктами життєдіяльності, які циркулюють у крові.